

Beheersing dialect... een plus, geen must

Een voorwaarde is het niet voor mengvoerbedrijven met veel mensen op de weg. Maar bij twee gelijkwaardige kandidaten voor de vacature van buitendienstmedewerker gaat de voorkeur in de praktijk toch vaak uit naar de buitendienstmedewerker die de klanten in de streektaal kan aanhoren en te woord kan staan. “Spreeken van dialect werkt als smeerolie. Het is een plus, maar geen absolute noodzaak.”

Albert van der Horst

Te eammanager varkens Mark Smits van mengvoercoöperatie Brameco-Zon in Eindhoven heeft het aan den lijve ondervonden wat het is om in een vreemde omgeving te werken en het dialect niet te beheersen. Voor zijn vorige werkgever werkte de Brabander een half jaar in de omgeving van Raalte. “Sommige klanten kon ik gewoon niet of slecht verstaan. Uiteindelijk lukt het wel, maar je wordt in eerste instantie wel op een achterstand gezet.”

Van de elf buitendienstmedewerkers van Brameco-Zon komen er tien uit de regio. “De elfde komt oorspronkelijk van de Waddeneilanden, maar die woont al meer dan twintig jaar in Brabant”, zegt Smits. Dat het percentage Brabanders in de buitendienst zo hoog is, is geen bewust beleid. “Maar bij gelijkwaardige kandidaten denk ik dat we toch kiezen voor iemand die de taal van de klanten spreekt. Daar ben ik heel eerlijk in.”

Voor de oudere boeren vinden het belangrijk dat een buitendienstmedewerker hun taal spreekt. “Op de grote moderne bedrijven is dat van minder belang. Laatst was ik bij een varkenshouder die behalve in Nederland, ook bedrijven heeft in Duitsland en Spanje. Zo’n klant zal vooral naar de kwaliteiten van de buitendienstmedewerker kijken.”

Gert Roelofs, directeur van CAV Den Ham, hecht bij zijn buitendienstmedewerkers niet al te veel waarde aan het al dan niet beheersen van de streektaal. “Het inlevingsvermogen en de sociale vaardigheden van de buitendienstmedewerker zijn veel belangrijker voor een goede relatie met de boer. En onze beste verkoper bijvoorbeeld, komt niet uit de streek.” Dat neemt niet weg dat Roelofs moet erkennen dat beheersing van streekdialect in een gesprek als smeerolie kan werken. “Het is een plus. Zeker als het erop aankomt, is het goed dat je elkaar honderd procent begrijpt.”

Zelf verkocht Roelofs in het verleden voer in onder meer – de twatalige provinsje – Friesland. “Ik heb het nooit als een belemmering ervaren dat ik de Friese taal niet sprak. Dan kun je natuurlijk wel proberen om dat wel te doen, maar dan val je al snel door de mand. Dus zei ik vaak in mijn beste Fries: ‘ik versta het wel, maar ik spreek het niet’. Er was geen boer die daar moeilijk over deed.” Wellicht dat de volksaard van de Friezen toch wat mee-gaander is dan het vooroordeel ons wil doen geloven. Want ook Sikma Veevoerders in Stroobos (Friesland) houdt bij het aannamebeleid geen rekening met de afkomst van de buitendienstmedewerkers, vertelt Jan Dijkstra. “Mensen die de Friese taal niet machtig zijn, maar zich er wel voor openstellen, krijgen het met vallen en opstaan wel onder knie. En in nood zouden we de medewerker nog kunnen overplaatsen naar Drenthe of Groningen. Daar hebben we ook veel klanten. Maar die situatie heeft zich nog nooit voorgedaan.”

In tegenstelling tot Sikma Veevoerders, zal Postma Veevoerders in Gauw niet al te snel een buitendienstmedewerker aannemen die het Fries niet machtig is. Tineke Postma, die het bedrijf samen met haar man Abe leidt: “Sommige klanten, en dan met name de ouderen, spreken alleen maar Fries. Die mensen kunnen zich niet goed uitdrukken in het Nederlands. Voor hen is het heel vervelend als de vertegenwoordiger van het voerbedrijf alleen maar Nederlands spreekt. Ze kunnen hun verhaal dan niet tot in de finesses kwijt.”

